

ETHDIARI

Numerò 192
dimars 24 d'agost 1999

HUELHETON

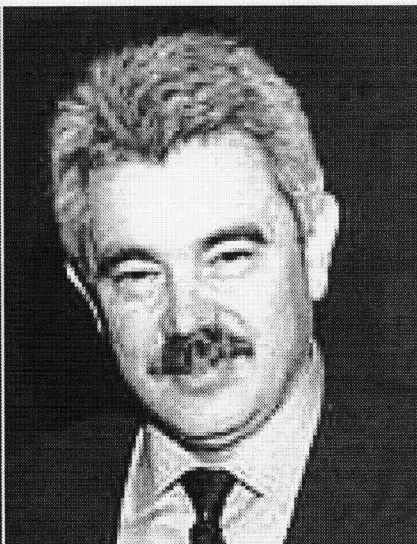
DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

ETH 17 D'OCTOBRE, DATA OFICIAU DES ELECCIONS ATH PARLAMENT DE CATALONHA

Eth darrèr dimars eth conselhèr dera Presidència, Xavier Trias, anoncièc eth 17 d'octobre coma data oficiala des eleccions ath Parlament de Catalonha. Trias tanben senhalèc eth dia 1 d'octobre coma era data d'inici dera campanha electorau. Eth president dera Generalitat, Jordi Pujol, non si-guec present ena ròda de premsa pr'amor qu'ère en Pirenèu aragonés en tot pujar er Aneto.

CALENDARI DES ELECCIONS CATALANES

Ager, dia 23 d'agost, s'anoncièc era celebracion des eleccions autonòmiques catalanes entath 17 d'octobre.

Aué, dia 24, eth Diari Oficial dera Generalitat, publicarà era convocatòria.

S'inicie un procès que exigís 55 dies mès un.

Eth dia 1 d'octobre, tàs 0 ores, s'inicie era campanha electorau.

Eth 15 d'octobre, tàs 24 ores, acabe era campanha.

Eth dia 16, Jornada de Reflexion.

Eth dia 17, eleccions. Es estudis electoraus seràn dubèrts des 9 enquiàs 20 ores.

Abantes d'auer passat 20 dies dempús dera data electorau, ei a díder, abantes deth dia 6 de noveme, a de constituí-se eth Parlament.

En un termini maxim d'uns auti dètz dies, ei a díder, abantes deth 16 de noveme, cau auer trigat ath president dera Generalitat.

ERC ASSEGURE QUE RECORRERÀ ARA JUNTA ELECTORAU DAUANT DE QUINSEVOLH INTENT DE BIPOLARISACION

Eth deputat e vicepresident d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), Josep Huguet, anoncièc ager que "se i a quassevolh intent de bipolarisar era pròplèu campanha electorau, per part sustot des miejans publics, ja sigue dera Generalitat, der Estat o dera Deputacion, recorreram ara Junta Electorau".

Huguet responie atau ara reclamacion per part deth PSC d'un cara a cara entre eth candidat socialista, Pasqual Maragall, e eth president dera Generalitat, Jordi Pujol.

Eth vicepresident d'ERC se mostrèc "frontament opausat" ad aguest debat, e argumentèc que serie ua "simplificacion impresentable dera pluralitat reu der escenari politic catalan e, ath delà, un inacceptable atac ara igualtat d'oportunitats que cau garantir entà totes es fòrces politiques".

Huguet tanben cre que "era propòsta de Maragall (d'un de cara a cara) preten hèr confluir ena sua persona totes es dièrses posicions favorables a un cambi en profunditat, e açò serie un enganh ar electorat".

JONES E GREENE PROTAGONISEN ERA PRUMÈRA GRAN PLANA DERA ISTÒRIA DE SEVILHA'99

Guanhen es finaus deth 100 mètres lisi

Marion Jones e Maurice Greene protagonisèren damb es sòns trionfs enes finaus des 100 mètres lisi era prumèra gran plana entara istòria des Campionats deth Mon de Sevilha. Andús arribèren ara fin a ritme de rècord.

Jones siguec era prumèra en gèsser en escèna e non decepcionèc. Se delàger enes quarts de

finau s'auie encargat dejà de pujar er ambient de cara ara finau damb un extraordinari crono de 10.76, era nòrd-americana metèc eth nivèu mès naut ena finau e arthenhec era vistòria damb 10.70, nau rècord des Campionats e melhor marca mondiala dera tempsada.

Marion Jones, de 23 ans, cerque ara entrar ena istòria des Mondiaus damb un assaut a quate títols, quauquarren que cap auta atleta a arthenhut ena istòria. Mès ager tanben trapèc eth sòn horat ena istòria des Campionats deth Mon en devier era prumèra atleta que repetie victòria enes 100 mètres. Exjogadora de basquet, espòrt en eth quau arthenhec eth títol dera NCAA en 1984 damb Carolina deth Nòrd, era nòrd-americana portèc ua carrèra perfecta. Siguec rapida ena gessuda e sabec tier era empussada deth sòn compatriòta Inger Miller enes darrèri mètres.

Jones, dera quau era melhor marca personau ei 10.65, demostrèc qu'ei era unica velocista capacitada entà sajar d'arténher era malaisida mission de destronar eth rècord deth mon de 10.45 dera defuntada Florence Griffith.

Era reina dera distància aguec de totes manèrs dues dames d'aunor de

prumèra classe. Miller arthenhec baishar per prumèr viatge de 10.80 e l'ac meteguec fòrça difícil a Jones, mentre qu'era grèga Ekaterini Thanou confirmèc es boni resultats obtengudi enes series anteriors e se'n portèc ua me-reishuda medalla de bronze.

GREENE HEC TAMBALEJAR ETH RECÒRD

Pera sua part, Maurice Greene confirmèc qu'eth rècord deth mon de 9.79, qu'arthenhec en Atenes eth passat mes de junh, a es sòns dies compdadi. Greene aufric ager ua extraordinària carrèra de 100 mètres ena quau, damb 9.80, aguec era dusau marca de toti es tempsi.

Er atleta de Kansas, damb era unica pression sos era pista qu'era presència deth canadenc Bruny Surin, siguec capable de córrer en temps de rècord e signar era miellhor finau dera istòria.

Damb era sua ponina estatura (1,75 mètres), Greene possedís ua potència descomanau e ua tecnica pulida peth sòn entrenador John Smith que lo hè totauments invencible. Atau qu'ager damb ua extraordinària gessuda (0.132 de temps de reaccion) de còp sec Greene metec en marcha eth sòn còs sos era pista de Sevilha e signèc un des moments mès intensi deth Mondiau.

Marion Jones

Maurice Greene

AGENDA OCCITANA

EXPOSICIONS

Exposicion d'ART FLORAU de Pepita Caubet, enquiath 29 d'agost, ena Biblioteca Municipau de Vielha, de 17 a 20 ores.

Exposicion d'ESCLUTURA de Glòria Corona, enquiath 31 d'agost, ena glèisa de Sant Joan, Arties.

Exposicion, talhèr e venta de PRODUCTES ARTESANAUS DERA VAL -husta, flors, ceramica, veire, hormatges, patés...-, ena casa Joanchiquet, Vilamòs, enquiath 31 d'agost (d'11 a 14 e de 17 a 20 ores).

Exposicion FLORA I FAUNA DELS PIRINEUS, enquiath 31 d'agost, en Espui-Vall Fosca (Palhars Jussà).

UNIVERSITAT OCCITANA D'ESTIU de Nimes, enquiath 27 d'agost

Tamb "La Societat Occitana" coma tèma centrau se desvolopen tota sòrta d'actes: còrsi de lengua, dança, teatre e cant, serades, e conferències a diari a compdar des 17.00.

UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU de Prada, enquiath 25 d'agost

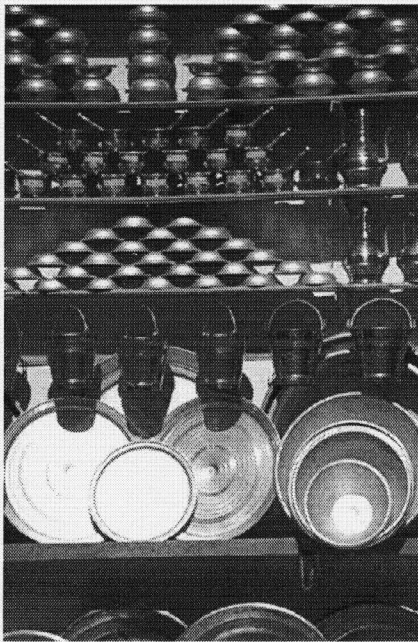
UN LIBRE DE CODINA EN ARANÉS

Era associacion Hécate-Gigant Mandònius ven de publicar *Era codina des pairs-sénhers dera Val d'Aran*, en ua utila edicion trilingua -aranés, catalan, castelhan- prologada per un des grani coneishedors des tradicions catalanes e araneses, Joan Bellmunt.

Maugrat que non ges cap de firma ena portada, ei un libre de molts autors, d'entrevistadors e entrevistats; totun, es arremassadors des recèptes s'an limitat ath papèr de simples transcriptors dera tradicion culinària aranesa, transmetuda oraument de generacion en generacion, e an volut balhar tot eth protagonisme as catorze pairs-sénhers que gessen nomenatges com es autenticos autors deth libre, coma aumenatge entara nòsta gent

grana, qu'a sabut mantier viua ua cultura -era gastronomia que n'ei ua part- enquisas pòrtes deth dusau millènni. Atau, ath delà des sues explicacions des recèptes, s'aufrís ua sòrta de petita biografia coma introduccion personau de cadun des col·laboradors.

Cau soslinhar qu'aguesta òbra ei quauquarren més qu'un libre de codina. Qu'ei un amàs,

en un solet libre, de cultura enes sòns vessant gastronomic e antropologic e, ath delà, de recuperacion der auviatge culinari aranés, çò que mos permet conèisher de prumèra man es nòsti arraïcs gastronomic s. Gessen nomenatges des des recèptes més elaborades entàs hèstes o dies senhaladi, enquisas més simples - pastères, truhada...-,

na tradicionau aranesa que demoraun un shinhau desbrembadi. Es exemples des recèptes, de Pujòlo enquiari immaculat cornèr de Bordius, en tot passar per Vielha e es pòbles dera Marcatosa, son de bon lièger e esclaridors. Ara sonque rèste meté-les en practica.

Un pas més entara normalizacion dera lengua, amiat aquest còp des d'ua iniciativa privada -Hécate-, qu'ei des pògues qu'a mostrat ua sensibilitat culturau, ja d'un temps tà deçà tamb era recuperacion der auviatge naturau aranés, com es antics camins qu'auien demorat desbrembats entàs nòsti besonhs actuaus, dera quau ara ne torne a balhar fe. Que cau felicità-les per açò e encoratjà-les a seguir peth 'sendèr' qu'eri solets s'an dubèrt.

ERA REINA SOFÍA DEFINÍS ETH CAMIN DE SANTIAGO COM UN "ELEMENT VERTEBRADOR DERA EURÒPA ACTUAU"

Era reina Sofia a definit eth Camino de Santiago, en prològ deth libre que commemore eth 500 aniversari der edifici der Hostal de los Reyes Católicos, com un "element vertebrador dera Euròpa actua". Atau, remèrque qu'aguesta rota a arremassat istoricament lengües e cultures, ua "riquesa" que constitusís "eth principau patrimoniu deth prumèr itinerari culturau europèu".

Ath delà, era reina Sofia soslinhèc qu'er edifici der Hospital Real, actualament parador de torisme, siguec en passat un simbèu dera "magnanimitat" des monarques, pr'amor que "en trauessar es cadies dera sua façada, eth caminant trobaue proteccion e emparança ena justícia règia". Rebrembèc qu'era emparança per part des reis ath Camino e as pelegrins s'a mantiengut ath

long des sègles entà constitusir "er essenciau ligam d'espiritualitat entre es òmes" e "ua primordia via de comunicacion culturau europèa".

Eth libre, titolat *Parador dos Reis Católicos Santiago de Compostela*, a estat editat per Paradors de Torisme d'Espanha SA entà rebrembar eth 500 aniversari d'aguesta bastida, manada construhir pes monarques Isabel e Ferran en 1499 com un centre espitalèr entà pelegrins, e que posteriorament acuelhec era sedença dera més prestigiosa escòla de medecina compostellana.

Era òbra, dera quau se n'a editat 10.000 exemplars en diuersi idiòmes, a estat coordinada pera catedratica María Dolores Vila Jato e compde tamb tèxti de Delfín García Guerra, Javier Santmartín Míguez, Ana Goy Diz e Guillermo Campos, atau com tamb fotografies de Carlos Rodríguez e ilustracions de Chencho Pardo Valdés.

SAMPIETRO DETH GIL, PRESIDENT DE CEUTA EN PROSPERAR ERA MOCION DETH SÒN PARTIT E ERA TRANSHUJUDA SOCIALISTA

Eth lidèr deth Grop Independent Liberau (GIL) en Ceuta, Antonio Sampietro, a devengut eth nau president dera Ciutat Autònoma en

prosperar era mocion de censura presentada contra eth tripartit PP-PDSC-PSOE entestat peth pòpular Jesús Fortes damb eth vòt des dotze diputats deth GIL e dera transhujuda socialista Susana Bermúdez.

Eth president deth Gil e alcalde de Marbelha (Malaga), Jesús Gil e Gil, siguec present en debat dera mocion de censura. Ara sua arribada en Palai dera Assemblea de Ceuta, Gil siguec victorejat per ues 400 personas que se trapauen amassades ena zòna. Gil afirmèc qu'eth sòn partit "traballarà" entara ciutat de Ceuta. "Viem a trabalhar e non mo'n portam arren ne ac auem de besonh", soslinhèc. Gil assegurèc qu'era ciutat de Ceuta "darà un pas ena sua istòria" damb era mocion de censura del GIL e era transhujuda socialista Susana Bermúdez contra eth tripartit PP-PDSC-PSOE entestat peth popular Jesús Fortes pr'amor que considèrè que "es ciutadans de Ceuta saben que damb eth GIL gesseràn entà deuant". "Ceuta ei harta de demagògs, prometaires e d'èster ena misèria e abandonada, e sap que damb eth GIL gessarà entà deuant maugrat deth Govèrn e de toti", soslinhèc eth regidor de Marbelha, que non desbrembèc enes sues declaracions ara transhujuda Susana.

CONCLUDISSEN ES TRABALHS DE RESCAT EN TURQUIA

En dar per finalisadi es trabalhs de rescat, eth govèrn turc met fin as esperances d'aqueri qu'encara an familiars o amics entre es tarcums. Es equips estrangèrs receberen era orde d'anar-se'n. Quau-

qui uns ja'c an hèt; d'auti ac haràn enes pròplèu ores.

Totun, era decision governamentau non ei compartida per toti. Segontes un *socorrista* nòrd-american "en ua situacion coma aguesta, damb més de dètz mil mòrts, encara que i age sonque un un per cent de possibilitats de suberviuer, ei fòrça important".

D'acòrd damb es estadisticques, trapar a bèth un viu dempús d'auer estat cent vint ores entrapat ei pòc mens qu'un miracle.

D'aci qu'es autoritats turques agen optat per passar a ua dusau fasa, era de limpiesa e desinfeccion.

Es maishines catadores comencèren a treir tones de tarcums entre es quaus, probablaments,

tanben i siguen es trenta mil desapareishudi.

Era pòur a ua epidemia, que poirie èster tant mortifera coma eth pròpi seïsme, ei era rason qu'eth govèrn allegue entà dar prioritat as suberviuent.

AUEM DE BESONH TRADUCTORS-CORRECTORS TATH NÒSTE EQUIP D'ETH DIARI TRUCATZ-MOS ATH 973 64 17 72

ETH DIARI

HÈ-TE SOSSCRIPTOR

Editor e director : Joan-Ramon Colomines-Company.
Edite ETH DIARI
Família Colomines
Centre d'estudis VIVÈNCIA ARANESA:
Aula Euròpa des Pirinèus (Val d'Aran)
Carrèr Doctor Manel Vidal
locau num.5
(Darrèr edifici/ Ath cant der Espitau)
25530 Vielha-Val d'Aran
Telefon: 973641772
Fax: 973640871
E-mail vivenciaaranesa@ctv.es

Equip de correctors: Xavier Gutierrez.
Equip comerciau: Ramon Agulló i Teixidor.